

APOSTELORDETS LÆREAUTORITET

Det greske ord for apostel (apòstolos) betyr utsending, av et ord som betyr å utsende (apostellein). I senjødedommen var «apostel» en autorisert utsending; en som opptrer med stedfortredende fullmakt fra utsenderen. Når utsendingen taler og handler i utsenderens sted, da har adressatene med utsenderen å gjøre (Mt 10:40, Lk 10:16, Joh 13:20. Jf «å beskikke»). I denne betydning var Jesus Kristus Guds utsending (Joh 17:3, Heb 3:1), hans utvalgte apostler Kristi utsendinger, og en prest Kristi utsending eller delegat i menigheten.

Det er delegat-posisjonen «den apostoliske hilsen» markerer før prekenen: «*Kristi menighet! Nåde være med dere fra Gud vår Far og den Herre Jesus Kristus!*» Her viser første ledd til Guds forsoning med verden i Jesu korsdød. Nytt er det lille ordet «og». Det viser til det største av alle Guds undere, da Sønnen ble unnfanget ved Den Hellige Ånd i Jomfru Maria's morsliv. Gud og menneske ble forenet i Jesu person, og ble den førstefødte blant mange søsken (Rom 8:29, Kol 1:15, jf 1 Mos 2:15-24, 1 Tim 2:11-15).

Det er særlig *Johannes* som fremhever *kilden* til apostelordets læreoverlevering. Han viser til sendelsesrekken Faderen – Sønnen – Ånden og apostlene (og deres etterfølgere i kirkens prekenembete). Johannes bruker også et annet ord for sendelse, nemlig "*pémpein*" (å sende, sende av sted), antagelig av hensyn til greker-kristne.

Den nytestamentlige læreformidling (trading) gjelder en lære av himmelsk opprinnelse. Apostlenes etterfølgere i prekenembetet formidler ikke læretilpasninger til samtidskulturen, men gjør som Herren selv og hans apostler: De formidler den himmelske lære på troskapens vilkår. På bibelsk vis *skilles ikke personen fra ordene*. Gud taler med ord i sine profeters el apostlers munn. De forblir Guds ord. Og omvendt: Med Guds ord forkynt og praktisert, bekjenneren delegaten seg til Læreren Kristus Jesus – både Forsoneren i hans lidende lydighet den gang og den Oppstandnes virksomme nærvær i prekenembetets gjerning. Åpenbaringsordets treene Gud er kilden, virksom med sine ord. En delegat kommer ikke med sitt eget. Alt han gir videre, kommer «ovenfra». Ef 3:1-12, 6:12. Joh 7:16 etc.

Læretilpasninger kjennetegner falske apostler (2 Kor 11:5, 13, jf Mt 7:15f, 24:11, Fil 3:2, Åp 2:2, Gal 1:8, 2:6). De øser av «sprukne brønner», i vår tid kalt kirkens syn begrunnet i flertallsvedtak. De forkynter den fred som kirken dør av (Jer 2:11, 6:14, 8:11).

To saksforhold av grunnleggende betydning

Guds Kristus-vitnesbyrd og en enhetlig læreoverlevering fra ham konstituerer apostolatets kirke i samlingen om Ord og Sakrament:

(1) Guds vitnesbyrd: Da Gud oppreiste Kristus fra de døde, stadfestet han Kristi persons hemmelighet og hans undervisning i den gamle pakts skrifter «Moses og Profetne». Kristi lære om sin Guddoms person og sin lidelse, død og oppstandelse er troverdig og sann. Derfor mangler den apostoliske læreformidling en uklar initieringsfase og påfølgende konsolideringsfase. Lærens troverdighet og gyldighet er endegyldig stadfestet med Jesu oppstandelse fra de døde. Guds vitnesbyrd medbestemmer hver eneste preken og undervisning i nåtid, og hver eneste dåp, absolusjon og Herrens nattverd i tidens løp. Ved apostelordets lære fra Kristus – og ingenting annet! - er den Oppstandne nærværende og virksom i den forsamlede menighet.

(2) En enhetlig overlevering. Apostelordets lære fra Kristus gjør Nytestamentets skriftsamling til kirkens kànon (el rettesnor) for kirkens fremtreden i tidens løp. Utelukket er konkurrerende tradisjoner eller ”menighetsteologier” fra andre kilder. Nytestamentets skrifter bekrefter sin enhetlighet med varierende uttrykk og tematikk i et tilbakeskuende påskeperspektiv på Jesus-historien. Da er ikke poenget hendelser i fortid, men Kristi virksomme nærvær gjennom trofaste medarbeidere i prekenembetets gjerning.

Både Guds vitnesbyrd og apostelordets lære fra ham krever sakssvarende uttrykk i den gudstjenestelige (liturgiske) og diakonale virksomhet. Denne forutsetning, gitt i begynnelsen, gjelder hele tiden og begrunner kallet hver gang apostlenes etterfølgere blir innsatt i prekenembetet og overgitt til Kristi oppdrag med løse- og bindemakt fra ham (Joh 20:21f, Mt 28:20, 1 Kor 4:1f osv). Kontrasten mellom apostolatets kirke og modernitetens kirkespill talar for seg.

APOSTELENES TROVERDIGHET

Paulus måtte begrunne sitt apostolat, og lik Johannes undervise om troskapens vilkår. I åpenbaringsordets sendelsesrekke gjelder det framfor alt å "ta vare på" eller "holde fast ved" ordene fra Faderen, jf Joh 14:21, 23 (tærein), og fra Kristus og hans apostel, 1 Kor 11:2, 15:2 (katekjein).

Paulus forsvarte sin apostel-posisjon med de tre kjensgjerninger som begrunner den særstilling Herrens apostler har i Guds kirke på jorden: *Øyenvitner* til den Oppstandne, utsendt *umiddelbart* av ham for å kunngjøre «*Kristi evangelium*»:

(1) De var *øyenvitner* til den oppstandne Jesus, 1 Kor 15:8, jf 2 Kor 9:1, Apg 1:21f.

(2) De var *kalt og utsendt umiddelbart* av ham. Posisjonen er den samme som for Guds profeter i den gamle pakt. **Jer 1:7-10** – *Alle jeg sender deg til, skal du gå til, og alt jeg befaler deg, skal du tale. Vær ikke redd for dem, for jeg vil være med deg og berge deg. /.../ Se, jeg legger mine ord i din munn. Jeg setter deg i dag over folk og riker for at du skal rykke opp og rive ned /.../ bygge og plante.*

Begge kjensgjerninger har en forhistorie i beretningene om Jesu utsendelse av de tolv til sitt folk (Mt 10:5-31, Mk 7-13, Lk 9:1-6), og begge bevitner Jesu persons hemmelighet. Utsendelsen stiller de tolv i delegatens posisjon til HERREN – åpenbaringsordets Gud (Mt 10:19f, 27, Lk 10:16, 12:11f). I likhet med Herrens profeter i den gamle pakt, medfører apostolatet et *skjebnefellesskap* med Herren og hans ord, **Mt 10:24f** – *En disippel står ikke over sin mester, en tjener (doulos egtl trell) ikke over sin herre. Det er nok for en disippel at han /.../ får det som sin herre.* - Jesu utsendelse av de tolv artet som en foregripende praksisperiode om den fremtidige apostelgjerning. For Paulus var det avgjørende at hans apostel-posisjon og skjebnefellesskap med Kristus var den samme som for Herrens øvrige apostler. Også Paulus praktisert Jesu regel under forfølgelse (Mt 10:23, jf Apg 9:24f, 14:5f).

Paulus la vekt på det **umiddelbare** apostelkall, **Gal 1:1** – *Paulus, apostel, ikke av mennesker og heller ikke ved et menneske, men ved Jesus Kristus og Gud Fader, som oppvekket ham fra de døde.* Da er poenget ikke delegat-posisjonen i og for seg, men at Herren også var med ham og la sine ord i hans munn når han utøvet sitt apostolat (jf Ef 6:19f, Kol 4:4. Mange tekster belyser forholdet, f eks Gal 1:15f, 1 Kor 1:1, 2 Kor 1:1, 11:13, osv. Jf 1 Pet 1:1, 2 Pet 1:1, Jud 17. Jf Fil 2:25: Lekmannen Epafroditus, menighetens utsending.)

(3) De var utsendt med "Kristi evangelium", det vil si evangeliet i omfattende mening - fra Kristus og om Kristus. Uttrykket refererer til Kristi undervisning i «Skriftene» om det som står skrevet om hans person og verk. Innholdet er gitt med Kristi ord – «*mine ord*», så utsendingene hans er Ordets tjenere i dobbel mening (Lk 1:2, 24:48, Joh 17:20, Apg 6:4 osv). Paulus var Kristi «utvalgte redskap» blant hedningefolkene, **Apg 9:15** – (han) «*skal bære frem mitt navn for hedninger og konger og Israels barn. Jeg skal vise ham hvor meget han må lide for mitt navns skyld.*» (Jf Rom 15:19, 29, 1 Kor 9:12, 18, osv.) Kristi evangelium og apostel-embetet hører uatskillelig sammen (Gal 1:16, 2:7, jf 1 Kor 1:17, 1 Tess 2:4).

Det er viktig å *sammenholde de tre kjennetegnene* ved Kristi apostler. Blir ett av dem underkjent, blir alle underkjent og dermed Kristi oppdrag og fullmakter underkjent. Apostolatet *er begrunnet i underfulle kjensgjerninger* like fra begynnelsen, det vil si før kirkens fremtreden på Pinsedagen. Sett fra Herrens side er reservasjoner mot apostelordets lære utelukket, men ikke sett fra menneskers side. En illustrasjon er Pauli forsvar for sitt apostolat i konfrontasjon med tidlig-gnostisk «innsikt» i korintmenigheten. Teksten i **1 Kor 14:34-15:11** er en av de strengeste i Nytestamentet og et forvarsel om det «grekerproblem» som følger apostolatets kirke gjennom historien. Med adresse til kvinnefrigjørerne spurte Paulus, **14:36** – *har Guds ord utgått fra dere? Eller er det kommet bare til dere?* Den som ikke godtar apostelordets lære fra Herren, blir ikke godtatt av ham (v 37f), men den som holder fast ved apostelordets lære fra Herren, blir frelst (15:1f). I samsvar med oppdraget fra Herren, gir apostelen videre den rett utlagte Skrift – «slik Skriftene sier» (v 3f).

Paulus betraktet seg selv som den ringeste blant apostlene, for han hadde forfulgt Guds kirke, og samtidig er en stående illustrasjon til Guds nåde – både frifinnelsen og fornyelsen, **15:10a** – *Ved Guds nåde er jeg hva jeg er, og hans nåde mot meg har ikke vært forgjeves.* Det er en nåde å bli kalt og motta Kristus som gave, og en nåde å erfare ham virksom i tjenesten for ham (v 10f).

Det vil alltid dukke opp "superapostler" som i tillit til egen innsikt vet å reservere seg mot apostelordets lære fra Skriftens Herre (2 Kor 11:4f, 12:11, Kol 2:8). Motstrategien er gitt fra begynnelsen – «å holde fast» ved apostelordets lære fra Kristus, 15:1-3 (Joh 14:23, 17:8, Gal 1:11f, Fil 4:9, 1 Tess 2:13).

Et uttrykk fremhever og bekrefter apostelens delegat-posisjon – «*Kristi trell*» (doulos), Gal 1:10, Kol 1:23. Poenget er ikke tvang, men apostelens skjebnefellesskap med åpenbaringsordets Herre (Mt 10:24f). Når apostelen gir videre Kristi undervisning i Skriftene, da er den oppstandne Kristus nærværende og virksom med apostelordets lære fra ham (Lk 10:16, Gal 1:15f, 1 Kor 1:22-24). Evangeliet kunngjør ikke menneskepåfunn (1 Kor 2:9f, jf v 4f, 7, 13f). Lærens kilde og subjekt er åpenbaringsordets Gud i en bevitnet Jesus-historie. Dette forhold bekrefter Paulus indirekte med sine råd i spørsmål som Kristus-overleveringen ikke besvarer (1 Kor 7:25, 32-34, 40). Kirken gransker ikke skjulte ting, sier en gammel regel. Dermed er ikke gode råd utelukket. Utelukket er verdens visdom til menneskers behag (Gal 1:10, 1 Kor 9:16f, Kol 1:28).

En Herrens apostel har ingen selvstendig læremyndighet i kirken. Dette forhold ble stadfestet på Jerusalem-møtet – den første synode. Det omtvistede lærespørsmål gjaldt hedningekristnes forpliktelse på omskjærelsen, hjemlet i Moseloven. Læren ble stadfestet da Herrens bror Jakob leste Herrens ord ved profeten Amos (Apg 15:13-18). Diskusjonen uteble. Læren var avgjort med et skriftord! Deretter vedtok man Jakobs forslag eller råd om hvordan hedningekristne skulle praktisere Hellighetsloven i samsvar med Guds kjærlighetsbud (v 19).

Herren hadde gitt sin apostel i oppdrag å gi videre læren fra ham. Det var apostelens skyldighet. Hva den opphøyede Kristus hadde virket ved sin tjener, drev Paulus til takkoffertje-

neste for Guds evangelium. Med hensyn til seg selv var Kristus hans eneste ros for Gud. (Rom 15:17-19.) Dette mottakerforhold til Jesus-overleveringen stadfester lærens renhet og ekthet (1 Kor 11:23, 15:3, Kol 1:23). Apostelen har sin troverdighet fra Faderen og Sønnen i Jesu skikkelse, **Joh 7:28** – *han som har sendt meg, er troverdig*. - Ved evangeliet kaller Gud til omvendelse og tro på syndenes forlatelse med Dommens dag for øye. Det har Gud gjort troverdig ved å oppreise Kristus fra de døde (Apg 17:30f).

FORHOLDET «DEN GANG» OG «NÅ»

En apostel gir videre Jesu lære om sin person og sitt verk, "slik Skriftene har sagt" – og ingenting annet. Han formidler ikke hele Jesus-historien på en gang – det er heller ikke mulig. Han avpasser formidlingen til tilhørerne uten å tilsløre Guds nidkjærhet og kjærlighet i en korsfestet Kristus. Dermed virker Guds ord i nåtid det spørsmål som ellers ikke blir stilt, **Apg 2:27** – *hva skal vi gjøre?*

Apostelen Peter svarte på Pinsedagen i samsvar med den Oppstandnes løfte, at den som tror og blir døpt, skal bli salig (Mk 16:16). Begrunnelsen er Guds forsoningsverk med verden i Jesu Kristi korsdød (Apg 2:22-24, 36, 1 Kor 2:2) og stadfestet med hans oppstandelse fra de døde, v 32. Følgelig anvender Peter Guds forsoningsverk med en oppmuntring til de spørrende, v 38 – *Vend om og la dere døpe i Jesu Kristi navn, hver og en av dere, så dere får syndenes forlatelse, og dere skal få Den Hellige Ånds gave.* (Jf Mt 4:17 – for himmelriket er nær! 2 Kor 5:19-21.)

For troens bekjennere er Peters svar for barnelærdom å regne. Gud er en forsonet Gud for alle mennesker, men forsoningsverket blir den enkelte til del med dåpen og troen. Da er hensikten oppnådd, **Joh 17:20** – *det evige liv ved å kjenne den eneste sanne Gud og den han utsendte, Jesus Kristus* (15:3).- Dette mål går i oppfyllelse på mennesker som ved apostlenes ord fra Kristus kommer til tro på den treene Gud, Rom 1:1-5, 10:17.

Men lar vi oss nøye med barnelærdommen, blir et forhold lett oversett. Det var ikke senere i aposteltiden, eller mot slutten av aposteltiden *kirken fremsto som etablert og rett-troende kirke*. Det skjedde på Pinsedagen (Apg 2:42). Pastoralbrevene vitner om konsolidering, ikke om «tidlig-katolisering» og «institusjonalisering». Like fra begynnelsen ble den Oppstandnes innstiftelser og befalinger gjennomført med umiddelbar virkning for Guds kirke i den nye pakt: Apostelen Peter representerte de tolv da han – utrustet med Helligåndens gaver – utførte prekenembetets oppdrag med fullmakter fra den oppstandne Kristus. Apostolatets kirke- og læretradisjon mangler en initieringsfase.

Et annet forhold blir også lett oversett. Like fra Pinsedagen fremstod kirken med en *hierarkisk* struktur, gitt med Herrens apostler og snart omgitt av aposteldisipler. De var i praksis overordnet lokalkirkens biskoper el presbytere (prester). Etter hvert som apostlene døde bort mot slutten av aposteltiden, inntok aposteldisipler apostlenes posisjon à la vår tids stiftsbiskoper, f eks Titus (1 Tim 5:19, Tit 1:5). Tittelbruken endret seg, men *underordningsstrukturen* bestod med formidlingen av «den sunne lære» - apostelordets lære fra kirkens Herre. - Et eksempel gir sendebrevene (Åp 2-3) med adresse til «engelen» for den respektive menighet, trolig lederen for et prestekollegium. Engel (av angelos) betyr «budbærer», her brukt analogt med «apostel» om Herrens budbærer. Felles for dem alle er delegatposisjonen underordnet Kristus i ordets etterfølgelse og med Kristus som «visitator».

En foreløpig oppsummering: Kirkens grunnvoll var hel og ubeskåret like fra begynnelsen, og den Oppstandne var nærværende og virksom i prekenembetets gjerning - Den Hellige Ånds embete - like fra begynnelsen. Like fra Pinsedagen bevitnet og stadfestet kirken med gudgit-

te kjennetegn Kristi lidelse, død og oppstandelse, slik «Skriftene» har sagt. Kirken trådte fram med Guds troverdighet i glad tilbakemelding uten forbehold

Overser man *lærehelheten* like fra urmenigheten av, må man fremstille aposteltiden som en mangfoldig læreutvikling og påstå at det foreligger en uoverstigelig avgrunn mellom kirken "den gang" i aposteltiden og kirken «i vår tid». Under denne forutsetning må man betrakte reservasjoner mot ikke-kommuniserbare lærestykker som rett og rimelig, og tilpasse kirkens lære og liv til religiøsiteten i modernitetens samfunn.

Det kirkepolitiske poeng er innlysende. Ved å *markere avstand* til apostolatets kirke *den gang*, blir det legitimt å markere avstand til apostolatets kirke i *nåtid*. Konsekvenshistorien taler for seg om «Kristi evangelium» i nye utgaver og kirkefelleskap på den basis som partene finner tilstrekkelig. (Jf antinomisme, ekumeniske avtaler, sammenblandingen av rettfærdiggjørelse og helliggjørelse, osv). Reservasjonens metode er tendensiøs og manipulerende, og rammer vilkårlig apostolatets kirke i dens samling om Ord og Sakrament.

Den kirkepolitiske lærekontroll overser den *konstant* som følger apostolatets kirke like fra Pinsedagen. Overført på *apostolatets læreformidling* i den nye pakt, fikk synagogens termer for overlevering nytt innhold bestemt av Guds løfter oppfyllelse i en bevitnet Jesus-historie. Utelukket var menneskelige overleveringer – hva «de gamle» har sagt (farisøerne), Kirken mottok *den rett utlagte Skrift fra den korsfestede og oppstandne Kristus og de apostler han utvalgte og utrustet på Pinsedagen*. Denne lærekonstant ble bestemmende for den tekniske ordbruk "å motta" (paralambànein), "å overlevere" (paradidònai) og "å holde fast ved" (katekhein) o a.

Likesom ordene hører sammen med personen, hører vannet sammen med kilden ovenfor. Etter hvert kommer tilsig av grums fra mange hold. Desto viktigere er det øse av kilden. Reserverer vi oss med tankegrums mot ordene fra Herren, reserverer vi oss mot Herren selv. Opponentene i Korint opponerte mot «Herrens bud», som ifølge 1 Tim 2 gjelder Kristi utlegelse av 1 Mos 2. Ordene om den førstefødte Adam er en Kristus-profeti om forholdet Kristus og kirken, med blivende gyldighet for mann og for kvinne. De skal hver i sitt skapergitte kall vitne med sin kropp om den gode Skaperen, som de har lært å kjenne i Jesu Kristus - den inkarnerte Gud og mann.

JESUS KRISTUS – KIRKENS LÆRER FOR LIVET

Kristi utvalgte apostler ble lært av Kristus. I en særstilling står Paulus blant apostlene. Da forfølgeren Saulus møtte den oppstandne Jesus utenfor Damaskus og ble kalt til Kristi apostel, dro han ikke til Jerusalem for å søke råd der, eller gå i skole hos apostlene før ham. Først etter tre år dro han dit "for å lære Kefas å kjenne" under et opphold hos ham, Gal 1:18. Han mottok Jesu undervisning gjennom overleveringen fra ham (1 Kor 15:1-7, jf 11:23, Gal 1:9, Fil 4:9).

Kristus lærer kirken gjennom apostelordets lære fra ham. Den opphøyede Kristus inntar posisjonen som åpenbaringsordets Gud hele tiden inntil den ytterste dag. Men søker man Kristi evangelium bakom ordene, begår man en grunnleggende feil, som om Den hellige Ånd opplyser vår forstand uavhengig av Kristi ord. I den nye pakts kirke er prekenembetet "Åndens embete", 2 Kor 3:6. **Joh 6:3** - «*De ord jeg har talt til dere, er ånd og liv*». Guds ord er levende og virkefullt (Heb 4:12). Det fremste vitnesbyrd er apostlenes utrustning på Pinsedagen, mer enn andre kristne (jf 1 Tess 4:15, 1 Kor 7:10, 9:14).

Kristi persons hemmelighet forklarer kirkens bruk av tekniske termer fra synagogen. Faderens enbårne Sønn fra evighet trådte fram i Jesu skikkelse som *første ledd* i en tradisjonsrekke. Faderen er *opphavet* til den lære som Kristus ga videre til sine utvalgte apostler. Deres *kronvitne*-posisjon i kraft av Åndens gaver, begrunner apostelordets autoritet som «Guds ord» og kirkens grunn. I denne posisjon fikk gamle termer nytt innhold og ny status. 1 Kor 11:23, 15:3, jf 1 Joh 2:23, 4:15, 5:1, 5 osv. Utrustet med Åndens gaver mer enn andre kristne, kunne en Herrens apostel også gi autoritative og forpliktende tolkninger av stoff fra overleveringen. *Eksempler*: 1 Kor 11:23-25, 15:3ff, Fil 2:6ff, 1 Tim 1:8ff.

I Nytestamentet forekommer ingen rangering av lære og formaning. Poenget er *rekkefølgen*. Læren om Jesu person og verk går foran og motiverer til et liv etter Guds bud og vilje. Rekkefølgen illustrerer forholdet rettferdiggjørelse og helliggjørelse. Først går Kristus som troens rettferdighet for Gud, deretter Kristus som nærværende og virksom ved troen. Med Kristus gitt som *gave* av nåde, følger livet med Kristus som *eksempel* i gode gjerninger, så livets vitnesbyrd bevitner troen, sett utenfra, Fil 4:8, 1 Kor 11:2, 1 Tess 4:1-12, Jak 2:18.

Kirkens troverdighet - Guds troverdighet

Hva Kristi apostel har overgitt fra Kristus, er Guds ord og forplikter kristne. Apostelordets etterfølgere etterfølger Kristus (1 Kor 4:16f , 11:1f). Utelukket er andre evangelier eller lærdommer (Rom 9:3, 1 Kor 16:22, jf Mt 16:19). Når preken og undervisning formidler apostelordets lære, mottar tilhørerne troverdige ord fra Herren (Lk 10:16, Rom 10:17). Alternativet er frafall fra åpenbaringsordets Gud (Gal 1:6, 8f, 2 Kor 11:4, jf 1 Tess 2:13).

En *illustrasjon* gir forholdet apostel og aposteldisippel, **2 Kor 5:16-6:2**. De som er betrodd "forsoningens embete", v 18, er Kristi sendebud (el delegater) som taler i Kristi sted, så "Gud formaner gjennom oss", v 20. Den opphøyede Kristus gir seg til kjenne gjennom det lære-embete som kunngjør løftenes oppfyllelse i Kristi offerdød, og meddeler frifinnelsen i alles sted med oppmuntring til å vende om, v 19, 21 (Jes 53:6, 9, 12).

Ef 2:20f - Kirken blir oppbygd "på apostlenes og profetenes grunnvoll, hvor hjørnesteinen er Kristus Jesus selv...» Den oppstandne Kristus sammenfører kirken og gir vekst med evangeliet og sakramentene forvaltet på troskapens vilkår. Da setter apostelordets lære *spor gjennom kirkens historie* like fra begynnelsen (Jes 55:10). Det viser Herrens apostel indirekte med bruk av liturgiske formularer og hymnisk stoff fra menighetene (Ef 1:3-12, 20ff, 2:4-10, 14-17, Fil 2:5-11), og annet stoff av bekjennelseskarakter (Kol 1:15-20, 2:9-15).

Konklusjon

Apostelordets læreautoritet i kirken er uavhengig av tilhørernes antall, men bundet til delegat-posisjonen, når oppdraget blir utført med fullmakter fra kirkens Herre. Kallt av ham gjennom menighetens kall, og innsatt i prekenembetet, er Kristus nærværende og virksom med de ord og handlinger som presten formidler og forvalter i Kristi sted.

Uten apostelordets læreautoritet fra Kristus, er en prest/biskop uten troverdighet: Apostelordets lære er kirkens skranke. Den bevisste overtredelse eller reservasjon i tillit til egen eller andres innsikt, er vranglærers kjennetegn. Tolker man Skriften i tillit til egen innsikt, finner man seg i samme posisjon som farisæerne og saddusæerne i deres fiendskap mot Jesus den gang.

I likhet med apostlene i deres kronvitneposisjon, har heller ikke deres etterfølgere i prekenembetet noen sideordnet læremyndighet i kirken. De er kalt til å gi videre (tradere) i nåtid den rett utlagte Skrift fra dens Herre, gitt kirken i og med apostelordets lære. Den har Gud stadfestet med Jesu oppstandelse fra de døde. Hva Jesus fra Nasaret lærte om sin persons hemmelighet og sitt verk, er evig sant. Gud er troverdig og Guds ord er troverdig liksom Gud.

På Pinsedagen ble Herrens apostler utrustet med Åndens gaver mer enn andre kristne. Fra da av består apostelordets læreautoritet i den lære*helhet* som Herrens apostler ga videre til kirken for all ettertid. Apostlenes etterfølgere stadfester Kristi himmelske lære med skriftbevis, slik de gjorde, lært umiddelbart av Skriftens Herre. Derfor kjennes apostolatets kirke på samlingen om rettskafne hyrder og lærere i prekenembetets gjerning.

På Pinsedagen fremstod kirken med en hierarkisk struktur, begrunnet i Sønnens underordning under Faderen, og Sønnens sendelse av sine apostler i deres kirkegrunnleggende kronvitneposisjon. I likhet med Herrens apostler, er også deres etterfølgere kalt til å utføre prekenembetet i selvhengivende kjærlighet til Kristi kirkebrud, og lik Herrens apostler lide Kristi ords lagnad i denne verden. Kirkens hierarkiske struktur ligner derfor en omvendt pyramide.

Utelukket er en lære*utvikling* i kraft av menneskelige tradisjoners utbredelse, oppslutning og varighet over lang tid. Og utelukket er lære*tilpasninger* begrunnet i samtidskulturens yndlingsidèer og det «evangelium» som mengden godtar og makthavere tilgodeser. Ikke mennesker, men Faderen er opphavet til den lære Sønnen ga videre i Jesu tjenerskikkelse, og etter ham Herrens apostler. Enhver reservasjon mot apostelordets lære er derfor en reservasjon mot kirkens Lærer, Jesus Kristus, som om Guds ord er utgått fra meg/oss eller kommet bare til meg/oss. Åpenbaringsordets Gud godtar ikke selvbestaltede apostler, og Ordets etterfølgere godtar heller ikke dem.

Bekjennelsen til apostelordets lære samler kirken på den rett utlagte Skrift fra dens Herre. Derfor begår man en grunnleggende feil når man vil bilegge lærekonflikter ved hjelp av beslutningsprosedyren i det liberale demokrati: Man overlater konflikten til den offentlige de-

batt og psykodynamiske prosesser i påvente av flertallsvedtak i vedkommende beslutningsorgan når tiden er moden. Da er resultatet uten læreautoritet i kirken fordi det motsier Guds troverdighet. Apostolatets kirke stadfester og bevitner Guds troverdighet med den rett utlagte Skrift fra dens Herre.

En forsonet Gud oppmuntrer også falske apostler til å vende om. Med Kristus som gave, følger troens lydighet med ham til eksempel.

Epost: kaare.svebak@gmail.com